

3. Letnik

Test, svečana.

3.4. Ševilka

Materinskorn jexiku.

Koli slavki glas kò med ti ničè ;
 Koli mili, dragi zvuk ti imaš,
 Pvo medju svimi zavzimaš
 Mjesto, materinski ti jexičè !

Ako i ti možda moj miličè
 Takve slave kao drugi nimaš,
 Spak več' do srca mog dosimaš
 Miljem, neg sve čim se ljudi diče.

Tko se nebi sobom ponosio,
 Koji nebi onim se dičio
 Rajskim svojim zvukom, glasom jasnim?

Jexika koliko ja učio
 Šikoj nebi srca osvojio
 Neg do sebe sama - zvukom keasnim!

„Linčeli.“

(Silhueta.)

Popolen mir je vladal po samostanu. Le tu pa tam se je slišalo škripanje vrat, kojo kakoga meniha, kak xamol, kel pogovor ali rožljanje brojanic. Celice so bile večinoma prazne, ker krasno popoldansko vreme je privabilo menihe, da so razpustili svoje sobice ter šli na vet. Tam so se sprehajali v raznih skupinah. Okolu priorja so se zbrali najstarejši in posvetovali se v raznih samostanskih zadevah. Na drugi poti so šetali se mlajši, večji del še golobradci, le malo kateremu je začela že brada rasti. Roke so držali v širokih rokavih svojih raševih kurt, in z na tla povešenimi očmi pogovarjali so se tiho.

Skmalu se je začelo sonce nagibati k zatonu; polagoma so se vračali sinovi sv. Frančiška v samostan. Le jeder je ostal, kot da ni videl, da so odšli drugi, ter sprehajal se dalje. Bil je še mlad, velike postave, lepo, ovalno obličje krasila je že precej velika brada. Naпослед pa je opaxil vendar, da ni nobenega patra več na vetu, ter se je hotel že vrniti v samostan, ko je raslišal za seboj otroški glas, kateri ga je klical imenom.

„Padre Angelico, padre, počakaj me,“ klicala je za njim stenkim glasom deklica. Ko se je obrnil spoznal je takoj svojo ljubljenko.

Deklica, ktera ga je klicala, je bila namreč očiok neke vdove, ktera je mnogokrat prihajala v samostan; enkrat je privedla s seboj tudi svojo hčerko Lino, ktera je postala od onega časa ljubljenska vsih patrov, posebno pa mladega patra Angelica. Tedno ko je prišla v samostan, tekla je najpreo k njemu in mu pravila, kako

je doma; on pa je shranjeval vsak dan od kosila kak sad,
da bi vradostil stem dete. Susanna se je takom navadila pa,
tra Angelica, da ji prišla vsak dan v samostan; le zadnje tri
dni je ni bilo, ker je bilo posebno slabo vreme in se je ni upa,
le poslati mati samo od hiše, dasi je bila nji hiša le malo
korakov oddaljena od samostana.

Padre Angelico je bil vse te tri dni zelo v skrbeh,
ker se je bal, da se ji ni zgodila kaka nesreča; zaradi tega
je bil vesel, ko je zaslišal znani glasček za svojim hrbtom.
Ker se pa ni vstavil koj na prvi klic, klicala je dekleca
dalje, dokler se ni vstavil in jo počakal. Židnim vesel-
jem je gledal otroka. Ker je hitro tekla, pala bi skoraj
dvakrat. Med potem izgubila je tudi jedno svojih cipe-
lic in mnogo časa je porabila, predno si jo je zopet ob-
ula. Na posled je prišla vendar po tolikem trudu in
tolikih naporih do patra.

Kak otrok je bila! Bila je še zelo mala, ime,
ti je mogla kakih pet let. Mala glavica je bila ravita
v veliko ruto, in spod rute se je smekljaj mal, okrogel
obravec. Ličica napeta in rudeča, velike črne oči obro-
bljene z črno-svilnatimi trepalnicami. Oj kako žive
so bile te oči, kako z vedavo so gledale v svet...! Mal
nosek je bil ves rudeč, in počelcu so se ji vsipali mali
koderci, katere je vedno rivala pod ruto. Ohlečena je
bila v malo, volnato krilce in svetlobarven jopič.
Roke je držala v čepih jopiča. Kako pa so bile te njene
cipelice! Bile so rdeče, skožo obrobjene in na kraju
neholiko privihane navegov.

Ko jo je videl tako pred seboj pater, ni mogl
premagati, da se ne bi zasmejal, in poljubil na mala,
roz. rata ustica. Ona pa se je jekno oddaljila od njega, sme-
ljajoče oblike njenega obrava so se raztegnile v reke

čudne potere in nekako urafino muji rekla: „Ah, padre, nič te nimam več rada, ne, ker tako zbaduš s svojo brado. Vidis, jaz nimam nič brade, ti pa tako veliko....“ „Kuj, padre, kako si grd,“ odgovorivši te besede obrnila se je od njega, kakor da je jena. Potego na njenem obrazu so postale še resnejše, in pater se je moral spet rasmejati, ko je videl tako jeno pred seboj.

To pa ji je bilo že preveč; jeno je stopila nekoliko proč od njega ter bila s cipelico po zemlji. Ko pa je pater napravil, kot bi hotel oditi, obrnila se je ter tekla za njim, dokler ga ni došla.

„Ne, ne, padre, saj nisi jenen; padre, kaj si jenen,“ dejala je, ko je ni hotel pogledati. Žela je vanj tako milo, tako šegavo ter se mu smehljala. Ko je še tedaj ni hotel pogledati, spremenilo se je njeno veselje v žalost in v oči sta ji zalesketali dve veliki solzi, kakor dva bisera. Krši to pater prijel jo je z obema rokama ter si jo postavil v naročje. Z eno roko si je brisala solze, z drugo pa se oklenila patra okolu vrata.

„A, padre, sedaj te imam spet rada, sedaj da. Prej sem bila žalostna, ker me nisi veel v naročje, sedaj pa sem vesela. — Ah ne, padre, vendar nisi n še prav vesela, ne“ — ni govorila dalje, ker si je umel pater, kam meri.

Pogledal jo je in ji dejal: „Linceli, ali me imaš rada.“ — Tako je namreč imenoval padre Angelico svojo ljubljeno, in od onega časa je odgovorila vsakomur, koji jo je vprašal, kako se imenuje, : „Imenujem se Linceli.“ — Pater jo je pogodil, ker deklica se je še moč, neje ovila njegovega vrata ter ga poljubila na lice.

„Da, da, sedaj te imam rada, ker mi si rekla Linceli.“ Ko je odgovorila besedo Linceli, odprla

je graciozno mala ustica in prikazala se je vsta belih,
zdravih zob.

„Aha, sedaj te ne zbada nič več moja brada,“ dejal
ji je pater, ko ga je spet poljubila.

„Ne, ne, prej me je zbadala, ker si bil na me
jexen, sedaj pa ne več,“ in v dokač, da je res ne zbada
več, poljubila ga je še enkrat glasno cmokaje z jexi
kom na lice.

Pater se je veselil nedolžnosti otrokove, ta pa je bila
vsa zadovoljna in se igrala z menihovo brado. Sedaj
mu jo je vlekla, potem skrivala svoji ročici v nji, preha-
la mu jo v usta, valkala mu jo à la Gustave Adolphe,
stiskala jo skupaj, in ker ji je posebno ugajalo posled-
nje, tlesknila je z rokama ter skočila v naročju, da
bi skoraj padla na tla; medtem se je smejala ta,
ko miloglasno, tako zvonko, kot bi imela, Bog ve
kaj.

„Padre, kaj ti ni mrac, ko si oblečen tako slabo.
Jaz imamr toliko obleke, vendar mi je še skoraj
mrac.“ Ko je tako govorila, ogledovala je njegovo hu-
to in se skrivala pod pelerinco.

„Pa kakoj si bila danes tako rdeča, ko si prišla k
meni,“ vprašal jo je pater.

Ona pani na to odgovorila ničesar, ampak po njenem
obrazu se je razlil nek čut straha, in tako močno je raba-
ljila svoje oči, da je bil radoveden pater, kaj more biti
varok straha deklice.

„Povej, Linčeli, povej, kaj ti se je dogodilo,“ ponovil
je pater svoje vprašanje.

„Da, da, padre, povedati ti hočem. Kš, ko sem prišla
do vrat samostana, zagledala sem v vrtu dva psa.
Misli, da sta Sultan in Perun, sem šla dalje; kako

pa sem se prestrašila, sem videla, da je bil sam Sultan, Drugega pa nisem poznala. Hotela sem sbežati skozi vrata, ali bilo je prepovedano. Oni nervozni pes se je zadel v me, in gotovo bi me vegetal na tla, da me ni branil Sultan. Zaiela sta reziati in kmalu sta se spopadla, medtem pa sem jaz nečno ubožala. Vidis, pater, zavaditega sem te klicala tako močno, ko sem te zagledala, ko mislila sem vedno, da te čioni pes ramenoj. Da, Sultan jedober pes, on me ima rad, ker mu prinesem dostikrat mesa. Tudi poročem manci, naj mi da podobno velik kos, ker me je branil danes."

Pater je bil vesel, ko je izvedel, kaj se ji je pripetilo, ker bal se je re, da se ji ni dogodila kaka nesreča.

"Ah, padre, še nekaj ti moram povedati," dejala je deklica, in njen glas je postal spet žalosten. "Več, mama mi je rekla davi, da ti ne smem več reči ti, temveč, da ti moram reči vi. Jaz nisem nitiraumela, kaj meni, šele potem, ko mi je razložila vse, sklenila sem se naprej ti reči vi. Sedaj pa vidim, da mi je to nemoično. Ah, padre, saj nisi jezen, ako ti rečem ti. Padre, ni res, da ti si ti, in ne vi. Naj ne padre," in pogledala ga je tako prosi, da se je moral razmejati.

"Da, da, Linelli, le reči mi ti."

"Ah, saj sem vedela se od kdavnja, padre, da ti si ti, le drugi mislijo, da si vi", modrovala je deklica pro svoje.

Pater je hodil pater naprej, Drugajci je v naročju. Kmalu se je spomnil, da je i danes shranil za njo pri kosilu dve jabolki, vel jih je in repa ter jih dal ji.

"Hvala, padre," dejala je deklica, "ena bode za me, Druga pa za bratca. Oves, padre, storaj sori porabila ti povedati, da je bolan Franček. Mama je rekla,

da ne bode slabega ne, ko je videla, da sem tako žalostna. Ko sem doma, vedno sem pri njegovi postelji, kjer mi pojem razne pesmi, katere si me naučil ti. Ko odraavi, pripeljem ga enkrat s seboj k tebi, da vidiš, kako je varas tel, odkar je bil radnjič tukaj."

Prišla sta do vrat vrta; ker je bilo še ratomilo sonce, rekel ji je pater, naj ide domov, jutri popoldan pa naj pride zopet. Prihimala je z glavico; pater ji je zapel jopič, dobro zavil glavico v ruto, in ko jo je poljubil še enkrat, odšla je domov. Dolgo časa je gledal še pater Angelico za njo, ona pa se je obračala vedno in ga pozdravljala z roko. Ko mu je izginila iz oči, vrnil se je v samostan.

Burja je začela pihati, zeblo ga je in xavil se je tesneje v svojo kuto. Ko je prišel v samostan, začeli so se ravno zbirati menihi v koro, da bi opravili svoje skupne molitve. Tje v nek kotiček je šel klečat tudi pater Ange- lico; a danes ni molil na glas svojih molitev, molil je temveč po tiho za svojo ljubljenko, da bi ostala vse svoje življenje tako nedolžna kot sedaj; molil je pater Ange- lico goreče za svojo linčeli.....

Trin.

Po noči.

Noč je; vse miruje,
Spanje sladko vse objema...
Tu pa tam se čuje
Kaka prava še stopinja.

No se ta potihne...
Prečeni oni, rečen koji
Noči lahko vadilne:
Prost sem, vest je moja čista.

A goji, goji mu,
Če nemir kaj jeda dušo,
Če oglasa se mu
Tist, očitaje progreho.

Radosim.

Kačijina neakvalnost.

I.

Pred mnogo vremena živjao u nekom selu na Dravi si. mašna obitelj, koja se kukavno hraniše malenom plaćom, koju dobivaše otac s velikom trudom. Ovaj obitelji sadle Bog u prozj godini zaruče sina Marina. Njega ljubljaoe Knada sve.

Mali je Marin imao tekar dva tjeta, kada ga zateče obli. ka neruča. Otac mu oboli jako, te ne ustane više iz postelje. Dok je ovaj bio zdrav, živjahu slabo - a sada? - Otac umre, kako da hrani tužna majka djeteta, koje ne mogaoe skro. niti hoditi. 'Tobi dakle!' Poče prosjaciti, te tako sebi i svo. mu sinuicu priskrbivati hranu od dana do dana. Ali za kratko vremena.

Zima blizala se. S malenim djetetom prosjaciti bijaše nemoguće. Morala je dakle ostati kod kuće. Od sada hraniše se majka onim, što joj donasahu dobre duše ovog sela. Kada nastane zima, raeboli siromaš. na majka i u kratko umre. Maleno djetet nanjere sre. ca, da ga ocuwa Bog; njigova dobra tetka umre ga k sebi, kod koje odraste i dječakom.

Marinova tetka bila je svim seljacima ovog sela veoma pobožnom i dobrom ženom poznata, ra. di česa ju svi stovaše. Kaloga Marina je bila već nau. čila moliti svakovestne molitve k majci Božjoj i k malenom Isusu, kojega stovaše toli mali Marin. Kada stupi on u šestu godinu, pošalje ga tetka u školu u Zagreb. U razredu bijaše on uvijek najprvi; zato ga odlikovaše učitelj medju svima. U svoj dvanaes. toj godini izvrši Marin puehu školu. Jako bi bio rado učio naprijed kakvu višu školu, ali radi siromaš.

trva ne mogaoš, zato mu tetka našla u gradu kod nekog
 bogatog trgovca službu, koji mu davaše vakdanju hranu
 i ne potrebne stvari; i van toga s vremena na vrijeme i njeko-
 liko plaće. Marin bijaše veoma posluštan i vjeran
 svomu gospodaru, tako da mu je ovaj izučio u svo-
 joj starosti vodstvo svoje trgovine, i buduću ne imati
 se djece, pusti po svojoj smrti ne svoje imanje nje-
 mu.

II.

Marin dobije gospodarovo bogatstvo. Ali, kralj
 Bože, on zaboravi na svoju tetku, koja ga tolikom
 mukom uzgojiše, te je ne htjede više ponravati
 svojom odgojiteljicom. Često mu puta ona pisa-
 še, da je bolesta i da ne dobiva pomoći od ni-
 kuda. Marin ne odgovaraoš joj ništa, tim više poč-
 se slabo govoriti o njoj.

Nakon kratkog vremena oženio Marin neku
 bogatu građanku, imenom Martu. Marin i Mar-
 ta živjahu sada jako sretno u palači, koju dade
 on sagraditi izvan grada. Brijak nadarivaše wa-
 kim dobrom. Veliko pak bijaše veselje u kući Mari-
 novoj, kad bi podijeljena sreća, bilo nadarenje si-
 nom, koga narvaše Petrom.

Ali pravedni Bog ne dopusti, da bogat
 zaboravi siromaha; zato karni Marina radi nena-
 hvalnosti prema svojoj tetki.

Kar trgovac imaoš obično Marin mnogo posla
 u Zagrebu, gdje kupovaše sve svoje potreboće. Tišćputa
 morade ostaviti svoju ženu i sina kod kuće i po
 mjesec dana. Medjutim dopisivaše si jedan dru-
 gom. Mi gle! Jednom dobi Marin pismo od
 svoje žene, da je Petar pogibeljno bolestan. On joj

odgovori, neka pazi na dijete, koliko joj moguće. Ali do mala stigne drugo pismo, u kojemu mu javi smrt sinčića.

Mnogimni suxarri oplakivaše Marina svoju nesreću. Onodpivč žerui, da ne tuguje previše za djetelom, jer da je sigurno dospjelo u raj. Majčina ljubav ipak kao i do sada nepokretna, te napokom ode majka od žalosti istim putem za svojim djetelom. Svoj glas ga vačeći kao grom iz vedra neba. Odmah se spremiti kući.

Došavši kući, čekao ga sluga sa kočijom na ulici. Nijem stupa u kočiju, u kojoj se on toliko puta vozio svojim pokojnom ženom i svojim dragim sinom. A sad? - Pierre mu bijaše dugo; neprestano gleda, se na onu stranu, gdje se dizala njegova u vrno sa vitu kuća. U jednoj sobi nađe šest svetiljaka, a među njima mrtvački les pokojne si žene.

Drugog dne bijaše sprovod. Ovo bijaše radnji put, što je Marin pratio svoju ženu - pratio ju u grob...

Od sada u napriod bijaše njegovo življenjsko pušto, dok se ne vjete svoje kethi, koja mu bijaše najvolica utjeha.

Tako je Bog kaznio Marina radi nezahvalnosti!

Geneclov.

Ligetški jezik.

Turčin, barbar divlji došo,	"Dile svoje sve skupimo,"
Da ovozi Ligetgrad;	Orijinak kao grom,
Al spinnacima je pošo	"Protu Turku se branimo,
Žinski brabrou bojsad.	Da očuwamo vojdom."

„Sada svi oručajmo se,
 S dušmaninom bijmobj;
 Dvojemu ne podajmo se,
 Umriimo za narod svoj!“

Gusto Sigetgrad okruži
 Tajskom svojim Sulejman;
 Što dukata njima pruži,
 Da podaju se. — Lamán.

Žiinski veata sad otvori,
 Kojno njega sliede svi.
 Rant uci pri prvaj zori
 Lu na polju mrtvi svi:

Pao si ti, hrabri bare,
 Žitvom dušmaninuroda.
 Mlah! da jednom svane
 Zlatna ora mu sloboda!
 Florijan.

Moje počitnice.

Diše Davorinski.

Velesniški nadzornik je zaklical kratko besede
 „fertig“, stroja sta zapiskala in dolga vrsta žlez-
 niških voz se je začela premikati, najprevo počasi,
 potem pa vedno hitreje. Naslonil sem se na
 okno in gledal v vroči poletni dan, kiše in sne-
 vesa so izginjevala mimo in zdelo se mi je,
 da stojim na mestu, a svet, da se vrti krog mene.
 Vedno bolj smo se oddaljevali od Trsta, od katere-
 ga sem se poslavljajal za mesec dnij. Še-le ko so
 izginile slednje kiše izpred oči in ko sem zagledal
 ravno polje, sem sedel in se ogledal po svojih so-
 potnikih.

V mojem odčelku se je peljala briška družina v
 Divačo, jako Drago mi je bilo, da sem se srečaril
 z njo, ker i moj cilj je bil isti. Starši so bili malo

bescidni, tembolj pa sta bila razgovorna deček in deklica in me pospraševala o karrikaturah, katerih je otroško srce polno. Blizali smo se prve, mu predoru, kadičega smo napuli okna, da ne bi nam škodoval gosti dim, ki je napolnil ves predor. Kmalu smo zagledali prijazno vas Píemánje, ali Troj se ni ustavil, ampak švil dalje svojo pot. Kmalu nas je zapeljal vlak, v prevo brasko pustinjo, na levi strani drme steno, na desni pa velik prepad in dalje naprej zopet golo tritorje. Vozki dolini pa si je izdolbel potček malo strugo in videti je tudi majhen slap. Tako smo prišli na postajo Boršt, ali vasi ni videti, ker leži v dolini. Po kratkem odmoru smo se vozili naprej in še enkrat smo mogli spaziti v daljavi morsko površino in vas Škedenj, potem pa je zavil vlak na levo in kmalu smo bili v Pragi. Mimo zelenih travnikov, obdelanih polj in gozdov smo se vozili naprej in sedaj, še v daljavi smo zagledali lepo Špelyjsko postajo, še nekaj trenutkov in vlak se je ustavil pred postopjem. Kolikor višje smo prišli, toliko hladnejši je postajal zrak in tak je ostal tudi, ko smo se peljali mimo vasi Rodik svojemu cilju naproti.

Na obeh straneh železniške proge drevje, redka prikazen na skalovitem Trasm. Vtopil sem se v minolost, ko je bil ves Trasm zarastel s gorjovi, ali opoli Benčan ga je opustošil in prepustil silni buji, ki buje neusmiljeno po golih pečinah. Kaj pa je to? V daljavi se prikazuje siva gora, starodavni Stanos.

Kako mi je utripalo srce, ko si sem predstavljal že v duhu novo domovje, ali v tem hipu sem se spomnil na svojce doma in solza mi je kanila po licu in temno mi je bilo pri srcu. Iz teh mislij me je predrnil klic čuvajer, ki je zaklical z močnim glasom: "Divačo!". V vaškem kvoniku je odbilo širi popoldne, ko sem jo mahal po prašni cesti sam v eno uro in pol odrajenost vas Gabrice, cilj svojega potovanja. Ko sem šel odmerjenih korakov in tuden od dolge poti skozi to vas, nisem slutil nesreče, katere je kmalu potem zadela uboge vaščane, tako hitro in neizprosljivo.

II.

Bilo je v soboto popoldne, po mojem dohodu k gnan-
cem. Pojurjali smo in se spranili zopet na skedenj,
ko je prišla starejša kći vsa prestrašena na skedenj
in nam prinesla grozno novico, da gori. Od tega
poročila vsi prestrašeni leteli smo ne menè se za
ovire na poti, na kraj, kjer je gorelo. Žalostno uda-
rijo gromovi, gost dim se valil proti nebu; smrad po
sežganem nam je udaril v nos. Neizprosljiv prizor
se nam je nudil, ko smo prišli na malo višino,
odkoder je bil razgled po celi vasi. Jedna hiša je vsa
v plamenu in ogenj se širi z neznansko hitrostjo po
bližnjih planinskih strehah. Vode ni nič v vasi,
zaradi tega hitijo rešit, kar je še mogoče. Živina
žalostno mika in tuli, ljudje jočejo in kričijo. Tukaj
kriči deček: "Kje je moja mati, kam gopet klič oče
svojega sina. Vse glasove pa se meša žalostno gro-
nenje, kakor da bi gromilo vasi v poslov. Nekaj
časa sem stal in gledal, potem sem tekel v svoje
stanovanje, pograbil vse svoje reči, jih zvezal

v ruto in bežal pod Drevojem navzgor na majhen
 grič, kjer se je bilo zbralo še nekaj bršičke gospode. Pla-
 men se je širil vedno dalje in je že segel na drugostran
 navi, ko so pokajali gasilci in ljudje iz Lenčič na pro-
 moč. Ali sedaj gorje belj, vboja nas, pogubonosni ve-
 ter je še močnejše potegnil in razširjal plamen na vse
 strani. Hiša, kjer sem stanoval jaz, in še druge tri,
 stale so na malem griču, ali vendar je bilo nebor opre-
 nosti. Na enaj teh štirih hiš, ki je bila pokrita s sla-
 mo, je stalo kakih dvajset oseb v vejami v rokah, da
 so gaščili vsako iskro, ki je padla na streho. Sedaj
 pa pihavi veter kup goreče plame in v širokem
 krogu pade ta na streho. Žvičanje ljudij se združi
 s udarci vej in s ploskanjem vode na gorečo slamo.
 Začela je že goreti streha, ali vendar se je posrečilo
 navstrajšivati in napornemu delu gasilcev, kadu-
 šiti plamen. Med tem se je širil ogenj dalje in se
 približoval štirim še omenjenim hišam, le vrt in
 visoka truška ga loči od teh. Ž vse silo se gažene
 plamen na to Drevo, da pokajo veje in švigajo is-
 kre, ali sedaj obrne burja in plamen se obrne na-
 jaz.

Sedaj pa sem spomnil svajcev v dolini in ra-
 Doueden, kaj se je zgodilo z njimi, obrnil se zopet
 pod Drevojem nizdol. Po tleh je bilo polno suhega
 listja ravno po snó, in tako sem šel bolj po šlirih, kakor
 pa po Drehu. Ko prišel sem za stanovanje, ležalo je vse v
 neredu, omare, stoli, mize, postelje in druga hišna opre-
 ma, in ravno tako je bilo tudi na vrtu pred hišo, kjer
 sem ostal do večera, da varujem. Le se je vzdigal
 dim s pogorišča, daleč na okolo je bilo vse v dimu,
 kateri je ovil tudi zahajajoče solnce v krvavo-

vidičo barvo.

(Prite se).

Domotožje.

Zapustiti moral domoči sem krov
 Tu v tuje iti, daljne kraje,
 Otvoril zares mi svet se je nov:
 Pa srec ne najde pokoja.

Sem videl ljudi, pa jih nisem poznal
 Prišel sem skozi lepa mesta
 Vinovnega morja gledal sem val:
 Pa srec ne najde pokoja.

Ko vrnem v domačo in drago se vas
 Ko pridem spet v najstno nišo
 Tu slišal bom mili materin glas:
 Tedaj spet srec se pomuri.

Melistofeles.

Utrinski.

Spisuje - x - .

I.

Vozil sem se s staromodno poštno kočijo po srški do
 lini. Dolgočasil sem se silno, ker pot je bila zelo eno-
 tlična - in kar je bilo najglavnejše - bil sem sam popotnik.

Kako sem se vgnarivostil, ko je stopila v bližnjem brgu mlada, lepa, lično obblečena gospica v voz; vendar sem spoznal iz njenega kretanja, da ni rojena podgospoško streho; njeno vedenje je bilo vse nekako prisiljeno, nenaravno....

"Klanjam se gospica!" pozdravil sem slovenski.

"Guten Tag, freundlicher Herr!" Jabil sem zadovoljen odgovor.

Preizkusil sem se ji in ona meni. Kmalu se je razgovel med nama živahen pogovor. Zvedel sem, da je klavajničarka v nekem malem mestecu v severnem Štajerju, kjer se ji govori prar. Tjebro. Prišla je malo na počitke domov k boletni mami; očeta je bila izgubila že v zgodnej mladosti. Povedala mi je, da zna govoriti samo "Dobro" nemško - oh, če bi slišal, dragi brance, to nemščino, gotovo bi počil od smeha - a slovenski, svoj materin jezik, je že pozabila, ker je že več nego pet let z doma in v svojej novej domovini ne govori drugega nego nemški.....

Jaz pa sem si mislil svoje. Pozabila je slovensčino rekla je. Tako je, kadar odide mlado dekle od doma služiti v mesto, porabi kmalu domačih reč in nanas, in kmalu, ko zna komaj čeblyati svojega jezik, že se namuje svojega lastnega jezika. Če pa pride domov, tedaj pa se izgovarja, da je pozabila govoriti slovensčino, in če naleti slučajno na kakoga človeka, ki je več temu jeziku, tedaj hitro poskuša "mesti se" z njim v tujsčini.....

Konečno smo dospeli v mesto. Poslovil sem se od kope "tute. Hentke" ter pokrivil se, da sem prišel pravočasno na postajo do vlaka, ker postaja je imela danes mnogo zamude.....

III.

Škicajno sem se šetal po mestnem Brevočnem. Koč, večerni grak ni je del zelo dobro po tolikom napornem delu v štoli. Ogledoval sem si kocketne gospodične, šelajšice, vživajoče svoj grak, omejal se neslanim blagiranim častnikom ter prezirljivo arl neumno mestne pizda line a Dolgini vratniki in šelajšice pančami, sereta binokelj in manjkal. Posebno pa me je ganil mladi dečko, nosil težko krivino na bratu. Golovo bote Slovak, mislil sem si ter gor nazovril Slovenci.

Čako se mu je veselja zažarel obraz, sličar venem jerek, ki doni bote slično njegovemu!

Pogovarjal sem se precej časa s rabarjino dečkom. "Čel sem, da je zelo pameten in pаметen. Ne sem ga spadal, čemu neki že tako mladi, neigručen, v šelajni svet kupčeval, s kakimi materialisti, ktere pinnajši le malo do bote, otzovnil mi je:

"Gospod, čudno se vam vidi, kaj ne? A pri nas je tako. Četko čemo živeti, moramo iti v svet za kruhom, kajti domovina nam ne nudi potrebnega živezja. Ne mi nam gor ne pravino, in opevice! Če ima ubogi Slovaki le malo zemljišča, gleto, je videt, ne nasitni čel, čemu vadi svoj denar, s brivimi obdelstvi, in sicer se si zagorovi na njegovo pamentnoje-terga, tako, če ne more čati ob gotovem čemu, spodi iz hiše. Tako se govri - in zgodilo se je tudi majini starinem - da smo brez otashe v svoje domovini, kjer imajo ptihi kapitalisti grozni čitje, vkoome pravico. Tako vidite, gospod, je pri nas; mladi se moramo učiti krepki in šelajki če kočemo da živimo."

Govoril je reonico dečko; iz mnogih političnih listov čitamo o strahni bote bratskega nam narodu slovanskega. Sprava mora piti, enkrat kudi za Slovaki, če bode tudi oni gospodinjine, svojeje zemlji, a ne se gubili po šivnem, prava, službi in gospodarstvu.

Zima.

Zemlja je snijegom pokrita,
 Luma dvojeima suhim
 Iva je u bijelom savita.
 Livaola leži bez cvijeta,
 Niko se ove ne sijeca.

Plice su već odletile -
 Pjesama nije ni traga -
 Ovdje su nas napustile.
 Čovjek bez pijerme je tužan,
 Njemu je goj sada ružan.

Snijegom se igraju djeca
 Radostno postokojnici.
 Karac iz kućice jeca:
 Mislac s ljetih mladostnik
 Sijeca se dana radostnik.

Lovoljub.

Tri zaklele kraljčine.

(Narodna pripovijestka - „Bogoslav.“)

(Nabavljanje in konec.)

Za tem se napoti velikan k Drugemu gradu. Ko
 pokuka zopet tukaj, piše pogledat k vratom, pama kro-
 tjeva druga hči, katero išče on. Ko ji velikan nagnani
 svoj namen, poprosi ga kraljčina, naj gre za, božjo
 voljo preč od tega gradih, ker drugače ga boče vjin
 mož, sam hudič, kateri ima za šest velikanov mož,
 gibel v prah in pepel. Pa velikan se ni zmenil črti
 za to. Sedaj se pitkaje kraljčini mož s težkim železnim
 drogom v roki. Pa tudi begor je premagal velikan
 po kratkem boju. Tako je bila rešena tudi druga
 kraljčina. Po boju je prišla le-ta na vogel gradih,

in glej! grad se je spremenil opět v zlato jabolko. No, ko je podarila kraljičina velikemu jabolku čes, pri poroki se boje spremenilo to v prebno krilo,

Tako se je prigotovilo tudi pri tretji kraljičini. Velikan je premagal njenega moža, kateri je imel za devet velikanosv. moči, in jo tako rešil kunitičevih rok. Tudi sedaj se je dostaknila kraljičina vogle gradu in ta se je spremenil opět v zlato jabolko. To je dala kraljičina rešitelju, katero se boje spremeni pri poroki v zlato krilo e biseri.

Sedaj so bile že vse tri kraljičine rešene. Njih rešitelj jih je vedel k ludnji, skori katero je pile zel na svetlo. Kmalu potem sta jih potegnili drvar in tičar po spleteni vrvi na drugi svet. No je imel pa velikan priti na vrsto, da bi ga potegnili, ta one dva ven premislil se je, kaj, ako ga ne bi hotela ven potegniti? Zatorej priveže na vrv veliko skalo. Nekaj časa sta vlekla drvar in tičar, misle, da je na nji velik m., ali kmalu sta prerazala vrv, da bi ga ugonobila in se potem izdala za rešitelja kraljičin. Želo žalosten je postal velikan, ko je zapazil njeno kunitičijs.

Nasikrat pa nastane hudi vikar. Hebo se pokrije z črnimi oblaki, račne treskati, bliskati, grmeti in tujerati, da je bila groza. Velikan se spravi pod visok in košat brst, da bi se obravoval tujja. Na dreve pa sliši žalostno čivkanje. Spleza gor in viti veliko jastobovo gnezto in v njem mladiče, po katerih je postal seč bres usmiljenja. Velikanu se smilijo ubogi mladiči, zatorej natrga košatih vej in pokrije z njimi gnezdo. Potem spleza, opět z bresca.

Komalu je priletel tudi jastreb, oče mladičev, in ko je razgledal svoje gnezdo pokrito, vprašal je glasno, kdo mu je storil to škrto in obravnaval mladiče Dežja. Komu je velikan vse razložil, vprašalgor je jastreb, kako plačilo zahteva za to. Velikan pravi, da ga prenese na drugi svet. Jastreb mu obljubi to, da ji je to težar: novelo, in vkače, naj pripravi velikan sedem kosov mesa in sedem vrčev vode za pot, kose bove on ogre nazaj, naj mu vrže velikan kos mesa in vrč vode v žrelo, drugič mu bove odtrgal kos mesa na nozi. Velikan seste setaj po dovršenem opravilu na tica in ta leti z njim v grad. Tič se prvič ogre nazaj, velikan mu vrže kos mesa in vodo v žrelo. Drugič ravno tako i. t. v. Ko se je pa tič sedmokrat ogrel nazaj, ni imel velikan več mu kaj vrči v žrelo, ker je vrel s seboj le šest kosov mesa in šest vrčev vode. Zato rej mu odgrigne jastreb kos mesa v stegnu. Velikana je silno zbolelo, a ni se zmenil mnogo za to, samo da bove rešen.

Ko sta prišla na drugi svet, je dal jastreb velikana nazaj odgrinjeni kos stegna, in ta se je precej razostel. Plešnič se ločita velikan in jastreb. Velikan gre po velikih gozdih in pride slednjč v krasno okincano mesto. Komalu gre, ta se danes poročila rečitelja kraljine. Hitro gre v kraljev grad in tam odidno povie, da je on rečitelj teh kraljic in da sta onca dva goljufa, kalera sta ga hotela ugonobiti. Tarkaj jim pokaže tri alata jabolka, kalera je imel v žepu, in ta os se spremeni v krila, jivna v glavo, druga v rebro in tretja v glavo z biseri. Setaj se ga spornale tudi kraljine in povestale, da sta ta dva res goljufa in da sta jim grozila po peti s smrtjo, ako ne povečajo, da sta jih ona dva rečila.

Na to so precej obevil oba goljufa, velikan pa se je

poročil a najmlajšo kraljico in vladal polovico kraljestva,
 katero mu je poštel stari kralj v dar, mnogo, mnogo let,
 in gotovo živi še ta Janez, ako ga ni še pograbila ne-
 ispraskljiva smrt.

Miramar.

Mogočino greš v valovje,	Klubuješ mokri sili
V valovje poš sebij,	Razjarjenih valov,
Ki bje ob zidovje,	Ki radi bi razbili
Nesoljno je s tebij,	Ošabni sklop aitor.

Nebrojno ptic število	Ste ho ga, ptice grobne,
Dbleta te netno,	Ste bo ga neč nikdar!
Ki poje, kliče milo:	Zavile so ga grobne
„Li Maksa neč se bo?“	Tančice ga vsikvar.

Umrl je tam v krajini	Ste čakajte ga ptice
Tam daleč od doma	Ker neč se ne zbudi,
Umorjen tam v daljini	Če blede mu je lice
Leč globnega sveta.	On spi, ga večno spi.

Kam greš, ti grad ošabni	Le grei tja v Daljne kraje
Predivni Miramar? —	Le vpiraj svoj pogled,
Viktor se neč nezakoni	Kaj divnost tvoja daje
Ne vne gospodar.	Spomin minulih let.

Gaj.

Rešitev.

"Od kod prihajajo ti klici, kaj naj pomenjajo, kdo je, so li strahovi, kdo hoče motiti nočno tiho, "govoril sem sam s seboj, ko sem začul glas iz bližnjega gozda, ki se je razlegal v tihni mirni noči.

Kripalo mi je v prsih srce, dihnil sem globoko; naj li tu ostanem ali tu umrem, ne da bi se poslovil od svojih ljubih starišev, bratov, sester, dragih tovarišev in znancev, kojih nisem videl že toliko časa? Znana mi je le ta pot, nazaj ne vem, kam naj se obrnem? Ne, ne, tukaj ne smem ostati, nikdar ne; naprej moram. So strahovi, stori mi ne ničesar slabega, so roparji; braniti se hočem, saj sem opasčen, ako se je kdo tam ponesrečil, pomagati mu hočem; bežaj naprej; najprej me je gnala skrivna moč.

Velikega strahu šibile so se noge, ko sem pribijal bližje in bližje onemu neznanemu glasu; toliko prečno mi pa ne bi imel, bliščati se mi še kaj, dasi sem bil tri leta med bojnim gromom, da bi me ne gnala bja, kaj ona skrivna moč."

Tako je pripovedoval vojak, ki se je po dokončani dolgi vojni vrnil iz tujih dežel v svojo domovino. Pustimo pa njegovo umišlo, ker verjemo se k vojni, kovemu pripovedovanju.

"Šel sem vedno dalje. Gosta temo je bila, videl nisem drugega, nego samo pot." "Kaj sem bližje, od kod je prihajal oni glas," mislil sem, ko sem prišel do nekakega skalovja. A čuj, komaj sem izgovoril to mnenje, oglasil se je izza skalovja mili otrok: "Kje - kje - je - moj - sin?" "Potok solnih solih mi je takoj budne gazrane oči. Ni-li to čenčki glas?"

Krenil sem v stran, in tu ga nekdo skalo našel ležati
 ravno žensko. Spasal sem jo na rakhlo s vrhu, položil
 jo na hrbet, in kajdi ž njo proti domu. Njeni
 mili klisi po svojem sinu segali so mi globoko v prce.

Blisal sem se domu. Juterna nočja razganjala
 je že nočne tmine, „kmalu, kmalu“ vadikoval sem,
 „me obrije spet ljuboposnee v dragem milem kraju.“

„Oh, oh, sedaj mi zopet vše potu pastoti hiše, sedaj
 sem doma, sedaj sem doma;“ rekli mi sem, ko sem
 razgledal juterne rumene žarke ablatiti vzhance
 gorô, in ko sem zopet razgledal svojo rojstnotako
 ljubljeno vas. Ko sem vse to opazil, je taka radost
 napotnila moje vše, da nisem vedel, in tudi sedaj
 ne vem, kako da sem prišel v vas. Priševši do svoje
 rojstne hiše potrkal sem na durî; odprl mi je veka
 tako miloga očeta, kojega sem vedno imel pred oč-
 mi in v spominu, gor kojega hotel bi gubrovati vsak
 čas življenja svoje, njegov pokor se je ponižala po
 sreči svojemu sinu. Okolu nize sedeli sta sestri
 in mali brat.

Velikega veselja nisem mogel ziniti besedice.
 Psi so mi se dvigale, nepopisna radost, rajsko vesel-
 je! Polagoma sem položil ravno žensko na tla ter
 molče se odpočil malo. Vse je bilo v mene, a ne mile,
 mi očeta ni bilo več znano obličje sina, ne sestra,
 ma ne bratcu obličje brata. Velika žalost, ki jih je
 obhajala pri vsakratnem pogledu tja na ubogo
 ženo, izraščevala se je na njihovem obličju.

Nicem mogel molčati dalje. „Oče, zakričal
 sem in bilo je dovolj.“ „Andrej, Andrej, moj sin!“
 zavrel je glas iz gela ljubega očeta, „Andrej, moj
 brat“, iz gela sester in brata. Spoznali so me.

Povidel sem jim natanko vse, kakó se mi je godilo, od
 kod prihajam, kod sem hodil, kje našel onemogočno buplo
 ženske in tako našel domov. Po materi, katere je tako
 jokaje jemala od mene slovo, ko sem moral na vojno,
 mi sem hotel popravšerati, mislil sem, da če davno pe-
 čivar v mrzli zemlji, sem vesel, da bi stem vpraša-
 njemu samogel kaliti le svoje in njihovo veselje. St
 tudi njih ni nikče znil o materi besedice.

Kakokrat je nastalo vse tako. „Tje - tje - je - naj-
 sin?“ bil je klic, ki je unemiril prejšnjo tiho.

„Mati“ ozglasilo se je spet vse hiši, le jaz sem mol-
 čal. Marejta sestra Marija vrgla se ji okoli vratu
 „Mati“ vkliknila še enkrat. „Marija“ je bil ot-
 govor. „Mati, mila mati!“ vkliknil svetaj kisti jaz,
 ko sem videl, da je ona žena moja mati, koja je že
 dolgo, kakor sem mislil jaz, počivala v hladni zemlji,
 pogledaje jo v obraz. „Andrej, oh Andrej, ki moj sin
 šla sem te iskat, oropali pa so me med potjo in
 mislila sem, da moram umreti, ne da bi videla
 še enkrat človeškega obličja, in svetaj vidim še sebe,
 svojega očeta, svojega brata in sestre. Želi močno, je
 ti semica - o maj Bog!“

Poncili smo jo hitro v postelj, ji rane, poskabeli
 ji zdravnik, tako, da je spet ozdravila v kratkem.

„Kdo je pričakoval videti več mater, kó An-
 dreja?“ Pravili sta sestri, oče in brat.

Plakali smo vsi od veselja, in vzdikovali j
 globljin svojiga srca: „O Bog, breamejna je
 prebitnost in vsegamogočnost tvoja.“

Tako je končal stari vojak svoj priprovet.

Kadovin.

Listek.

Nadaljevanje in zvešetak kritike II. govora.

Vi pravite „konkurirati“, bolje bi bilo „tekmovati“; namesto besede „parola“ bi bilo bolje, da rabite „geslo.“ Prosetu „to“ toiva „pravite, je izrazil pesnik „voj veroki značaj,“ bolje „voje veroko prepričanje.“ Drugih napak nisem našel, razen ene slovnične, namreč vi sklanjate „Kovski“ v rodilniku „Kovskija“ it. d., to je pa popolnoma krivo po Jančičevi slovniči!

To je moja sodba o drugem govoru. Gotovo bi inpal bolje, kakor sem že rekel, da je g. Moli bolje proučil pesnika, o katerem je mislil predavati. Klivendar ne krakijo vse te netočnosti vrednosti spisa, kar sotrudi priinatali poslušalci burrim ploskanjem na zvešetku predavanja.

Rajko.

Kritika II. govora. (Čital g. Piščane.)

„Francišek Cegnar, pesnik in pisatelj slovenski. Popromin 70. letnice njegovega rojstva, ki se praznuje 8. grudnia tega leta.“ Gospod govornik je več alimanj rešil, dobro svojo naložbo. A potoziti ga moram na neke napake. Za uvod je prav, da si je izbral tako vsebino, z druge strani pa ne odganja drugemu delu naslova tega dela; sploh pa je je rabil - ie smotim - g. Gelanc v svojem govoru blizu on, ak uvod. Med ednim in drugim odstavkom bi bil moral pisati bolj lepo, tako da bi bil od prvega do drugega odstava lep prehod. Glavna stvar pa je v tih govorih, da se piše v lepem jeziku. Zbiran se mora biti v izrazih, na kar pa ni pravil g. govornik, ni Bog si vedi kako. Kako bolj ineto in skodiko večjo potozostjo in koliko večjim zanimanjem bi poslušali potern vsi navzoči?! Drugič pa je treba pisati tudi korektno. Cegnar ni n. pr. prevsel vse igre „Deborah“, ampak le odlomek. (Kgod. slov. Dr. Glosar!). Praviti je tudi posebno na slovnicu! „Ni Slovenci smo majhen narod in le malo - ane mali del it. d., to bi značilo „Das kleinste Volk“, kar pa tukaj ni na pravem mestu. Rabite prav tudi

enklitike! Naš narod je bil tlačén od nekdaj, je tlačén... ampak: „Naš..., tlačén je it. d.“ Pravo je „več delovati nege. Drugod! — Stvarno omeniti bi bilo tudi, da literatura je del kulture, zato jej ni treba navojati; „Da smo ostali Slovenci še zelo za drugimi narodi glede na kulturni in literarni razvoj.“

Tekomil.

Kritika II. govora. (Čital g. Fabris.)

Sadržaj vašeg govora, g. Fabris, je dobar. Lano nje kojih pogriješaka morate se čuvati. V piščle n. pr. „nije imao pojma hrvatske književnosti.“ Pojma je krivo, jer se ova riječ glasi „pojām“ dakle u drugom padežu „pojma“. Ona ste napisali „prvo dva tječaja.“ Po mojem mišljenju se reče uvijek „prva dva tječaja, kao na pr. dva lava, dva izvika it. d.“ Još ste učinili je pravopisnu pogriješku „djevvojka“ piše se uvijek „djevvojka“ po pravopisu. Načinili ste pako jednu golemu slovničku pogriješku t. j. „Pod njegovom uredništvu!“ Ja znam, da ste svo pogriješili radi vaše nepačljivosti; Znajte, da pri „jedlog“ „prod“ stoji sedmim padežom. Napokom veli „te, pročita pjesmu.“ Riječ „pročita“ nema odje nijednā smisla. „Inzflapan“ se kaže u hrvatskom je „riku“ „pročitati.“ „Godine 1859. položi ispit, ali ne dobije mjesta;“ „glasiti mora „mjesta“; „Ovom pjesmom „rasluži“ Terza Lukšiću slatnu kolajnu.“ Reče se „pridaviti slatnu kolajnu.“ Inače je govor hvala više dan.

Budimir.

Kritika III. govora. (Čital g. Orel.)

„Koper, prirodosnanski, kulturni in zgodovinski spis.“

Vaše čitanje, g. Orel, je bilo suhoparno in dolgočasno. Mišle pravili slučajev rastonj, naj imajo potrpljenje z tamni. Sporna se iz vašega čitanja, da nimate slovenskega jezika se v svoji oblasti; ker drugače bi vendar ne mogel tako delati govornih grehov. (Uboga slovnica in slovenščina, ko prideš takemu rabelju v pest!) Slovničarinite Desno oko g. Orel, čitajte več slovenskega, ker drugače šeto, kar mate.

Lajste vendar le Slovenci! Pasamezniki prestopkov tam
 nemomeniti. Neveste kaj je enklitika in ne poznate nikoli
 saj nekoliko lepših izrazov. Pisopis ni vreden takega
 uvoda. Nečrtda nimate, vse je zmehčano; vi skajete iz
 tega kota v nasprotnega. Spisa niste razdelili v pravilne
 odstavke, kar pač mnogo to slabo delo.

Larv.

Kritika II. govora.

Dne 11. gredna 1898. l. je govoril g. S. Martelanec o „S. Ciri-
 lu in Metodiju.“ Ker pa se mu je poneorečilo nekakor sredi
 govora, nadaljeval je in dovršil svojo anamerito razpra-
 so dne 18. gredna. Izdaba naša o govoru g. Martelanca
 je ta: Govornik je precej dobro rešil svoj nalogo, ali
 gotovo bi bilo še bolje, da se je nekoliko bolj pripravil
 na svoj govor. To je bil tudi edini varok, zaradi ktere-
 ga je moral g. Martelanec prekiniti prvo nedeljo svoj
 govor. Drugiokrat torej, g. Martelanec, pripravite
 se nekoliko, predno nastopite javno. Jeriku vašemu
 nemoremo ničesar očitati, ker je bil res precej lep. Tva-
 rina je bila srečno izbrana, jerik lep, in vspek bi bil tudi
 gotov, da ni bilo že gori navedenega nedostatka.

Ker ni g. govornik spisal svojega govora, ni mo-
 go navesti vseh netočnostij, le nekatere smo si mogli
 zabelečiti med predavanjem. Govornik je naglaševal
 „njihov“, kar je bil varok, da se je pomotil trikrat in
 mesto „njihovo“ rekel „njegov“. Treba nekoliko pra-
 riti tudi na naglaševanje besed. „Keriti se do pa-
 peša“ je germanizem, slovenski bi se reklo „poupra-
 šal je papšča“. Dalje je rekel govornik, da sta Sv. Ciriil
 in Metodij za vse naše nekak močel; trivjalno je reči
 o kakem svetniku, da nam je model, reklo bi se,
 „da sta nam ona dva v vzgled.“ Pravda se ne pravi
 „grenki časi“ (nem. bittere Tage), temveč „slabi ali hu-
 di časi.“ „Besede njune so obrodile plodoviten sad;“ „plo-
 doviten sad“ pleonazem; radostuje „obilen sad.“ Ne mo-
 re se reči, da imata solunška brata neimmerne
 nasluge za ves slovenski rod (morda je mislil govor-
 nik za ves slovenski rod), saj k Rusom, največjemu

slavanskoma rodu, nista prišla nikoli. „Apostelj“
ima v rodilniku, apostlja „oviro na, apostala“ (ime
moralnik, apostol), nikakor ne „aposteljina.“ Ni misel,
tvoja je bilo, da je govornik citoval doslovno pismo
papeža Ivana VIII. do Slavavkega škofa Hermanuicha,
kjer je isto navedeno v glaserjavi slovoštevni zgodovini.
Tvoje napake, kateri smo mogli zaslediti pri tem
govoru.

Brško.

Listnica uredništva.

Ivan: Ovaj vaš sonet je dosta lepo. Savjetujemo vam, da
se u budućnost izvate tako teških ritmova, kakoji sonet.
Bilo bi dobro, da ne rabite tolikih glagolja zarimnu.

Radosim: Veselimo se, da ste nam i vi doposlali rinde,
leki svoje pesničke rile. Rima v tretji vrsti zadnje rili,
se: „Oglava sermu“ je vrlo slaba. Levilo naprej!

Pavel: Vaš spis je ^{primjeran} ~~primjeran~~ radi sebina, koja
njekoliko vrijedi, ali slovnice ne poznate. Vi pisate
previše germanizama i vrlo toga vam se pripomuče,
je, da malo bolje proučite hrvatsku slovnice.

Florijan: „Ligelski junak“ je krasna pjesma. Titovi
su izvostni, sehida je još izvostnija. U zadnji ritm,
ei ste izvicali gans gubav do svoje hrvatske domovine.
Napried!

Davorinski: Svoje mišljenje o vašem spisu izrečemo,
ho bode zvišen. Za nadalje je bolje, da pripovedujete
u perfektu. Dikcija je precej živahna.

— — —: Vaš drugi utrinak ni tako dovršen, nego je
bil prvi. Tudi jerik ni tako lep, izbran, nego je bil
v prvom utrinku. Vaš otujko „Pacaxir“ smo
prelevili v pravoslaveno besedu „popotnik.“ Vi
rabite „nenrave“ (nem. unvollständig) mesto „nenara-
veni“ (nem. unvollständig). Na mesto vašega prvobit-
ga, bila je za blagajničarka, stavili smo „bila je
blagajničarka.“ Ni ovo je, kakor ste vi pisali, „veš
tega jerika,“ pravo „vešić ternu jeriku.“ Vaš drugi utri-

Koji
hrvat
ski je
zik je
to?

21

nek pa moremo in sramo le pohvaliti. Jaka
 g. kaendo zrtira reja, beatokega nam naroda
 slo. askega seje ix vsake veste vasega spisa. Tudi
 v slovnem obliku nimamo vam pri tem
 utrinku ocitati nicesar. Licen pozdrav od oba-
 li Avrije!

Slavoljub: Ti igrajete u ovaj pjesnici kramo svojia
 čustva, tako, da ste nas ignenadili skoro, i upamo,
 da nas necete u dojuncem broju zapustiti.
 Dakle samo naprijed, veli Slavoljube!

Dogoslar: Jerik je takrat nekoliko lepši, ne-
 go je bil ravnič. Privjali smo pravljici
 oni stereotipni zavček, katerega moravine
 ti vsaka pravljica. Ponavljamo se enkrat,
 da nam prinesete drugie kaj izvinnega,
 ker stolej ne voprejmemo nobene narodne
 pravljice.

Jaz: Vaša pesnica "Miramar" je precej le-
 pa. V peti kritiki se trije "sam" in to v nek
 vrstah zaporedoma, kar je ventar nekoliko
 preveč. Upamo, da nas boste poprijavili
 tudi za naprej.

Ratoran: Vebina vasega spisa "Rešitev"
 je precej lepa, vaša slovenščina pa zelo
 slaba. V ne veste niti najprimitivnijih
 pravil slovenske slovnice, kar je ventar
 žalostno, niti upravljalnega raimka "kdo"
 ne poznate, sramota. Svetujemo vam, da
 proučite vsako paragraf 3.3. v Jančičevi
 slovnici, posebno pa opombo dvišnega pa-
 ragrafa. Dobro bi bilo tudi, da stavite na
 gikrat svoje spise nekaj ločil, kar je potreb-
 no, ako se hoče razumeti spis. Mnogo
 stavkov smo morali izpustiti, ker mi
 bili so tisk. Kakor smo rekli že v avrijs-
 kemu, je bolje, da se pripovečuje v
 perfektnu. Pariti morate tudi nekoliko

na besedopolje. Svoji povesti nabite, opaseni (recte opasni), popolnoma krivo. Izraga, pimi koraki "nismo mogli razumeti, dasi smo dolgočasa iskali v Pleševnikovem slovarju, da bi našli besedo, peser" a naše iskanje je bilo brezuspešno. Ako pa mislite uvesti svojimi spisi kakonovo besedo v slovenščino, bilo bi bolje, da napišete o ti novi besedi učno razpravo in jo pošljete kakemu knaustvenemu listu, kateri se posebno bavi z jezikoslovjem, in ako boče potrjena od drugih učenj, kor, objanili jo bodemo tučinu, ali do slej nam niste vi še nikoka avtor, niteta v fil. loškik. stvarih. Dasi smo še sami popravili spiso, vohaja se nentar v njem še vediko napak, katere pa pri puščaino drugim kritikom, Ako nam priuocete še kaj takega, pripravljen bodē sprejeti je — koš.

Antimira: Kritike morajo biti v snejšē. Pomiti treba dobro govor, prino se ga kritikuje. Dasi ne razumem mnogo hvastkega, nentar nem, da govor ni bil tako, twale vijetan, kakor pravite vi. Neumestno je bila — da name, Dem saj en primer, aclo svojo tviter, da je nave tel govornik vsebino vseh epikov Linas. Gotovo bi se dalo še kaj reči o govoru, ali to ni moja dolžnost, temveč kritikova, oziro ma bi morala biti kritikova.

Lam: Tam velja isto, kor smo rekli Antimiri. Večinik kritik pričakujemo od vseh, posebno pa od vas. Zavržjeje, sta. ka, vaše kritike nismo mogli razumeti; vi pravite namreč: „Spisa niste raztelili v pravilne odstavke, kor pače mnogo to slabo delo.“ Kako more pačiti slabo razteljenje odstavke, če ne verjini slabo delo, je neumnerno.

Šta ko: Vaš spis „Na stara leta se poboljšal“ kaže, da imate precej pripovedniškega talenta, ali vendar ni ugoden za list; tudi vaša slovenščina ni posebno lepa. Vaš spis se nam zdi le vsebina kakke velike povesti; ako imate časa i volje, ga lahko zboljšate, in potem ga natisnemo radi. Torej le krepko na delo!

Štinko: Vaš spis je zelo slab, posebno glede slovnice. Pri nikkalnici rabite še vedno tožilnik, ne veste razlike med „povečati“ in „povekti“, in še mnogo drugih takih napak. Le pridno slovnice v roke!

Tine: Vaš spis „Kralj in zvit kmet“ je sprejel koš blagovoljno svoje naracije. Tudi za vas je dobro, da se učite slovenske slovnice. Onikalnici nimate niti pojma. Poslušite drugikrat kaj bolj samostalnega.

Trušteniku, kateri nam je postal pesmico „Legenda o krivokljuncu“: Vaša pesmica je prevod nemške pesnice: „Der Zwanzpfunnen“ od Mosen-a. Drugikrat se mora povečati, ako je pesem prevedena iz kakega tujega jezika. Nemška pesmica ima 5 kitic, vaš prevod pa samo štiri. Pesmice ne moremo objaviti, ker je zelo slaba; posebno pa so rime šepave. Vašite se, scasoma boš morita bolje.

Janko: Vašega spisa „Katerina vce“ ne moremo obelodariti, ker je le vsebina, zelo mozajčna vsebina, lepega pesniškega proizvođa, znane Pagliaruzzi-je ve balade. Toni lepo od vas, da mislite, da ni verjetnik še nikoli čital one balade. Poskusite drugikrat; morila boš srečnejše, ali plagiatov ne moremo sprejemati.

Opomba. Rekli so nam nekteri udje in tudi en nevt, da so poslali građiva za list. Mi pa nismo dobili ničesar drugega nego kar je natisnjeno, oziroma, kakor je pisano v listnici, odvezeno. Možno je, da sta izgubila bvrša urednika, ono građivo.

Opazka.

Prosimo častite bravce, da poprpé nekoliko, čisto mi
 večer Dobro list. Ker je podpisani še-le dne 9. večer,
 na sprejel uredništvo, ni bilo možno, da bi vedil v ta-
 ko kratkem času list Dobro. Tudi gleje pravopisa
 prosimo nekoliko popravljenja, v sledeči št. vilki boje,
 mo se že popolnoma držali Pleteršnikovega slovarja,
 vli ga ta list ni bilo to možno, ker urednik ni imel
 niti dovoljnega časa, da bi pazljivo prečital vse
 svise, spritojne boje že volje.

Tudi v ta list se je uvinilo mnogo tiskovnih pogreškov,
 čije smo dali natisniti, manjše pa prepuštimo bla-
 govólnim bravcem, da si jih odmačijo sami. Po po-
 moti pisarjev je začel ta list grediti, številka čim (1.) mesto
 30 itd. kakor bi moralo biti, v slejtem listu boje pazil
 je urednik, da boje isto v petu.

Tiskovni pogreški.

Stran 3, vrsta 5 od zgoraj, mesto besede, nje, "njihova."

" 3, " 4 " spodaj, med besedi, ni "in, mozel "prive, se".

" 4, " 7 " zgoraj, " " " po "in, je" " "je".

" 6, " 1 " " mesto "vstela" "vita"

" 7, " 1 isti pogrešek.

" 10, " 6, zgoraj, prive pred besedo "ipak", "ljajš".

Primer, "koje počitnice" je izgubala številka I.

Stran 16, vrsta 5 od spodaj, mesto, "mesti se." "meriti se."

" 24 " 8 " " po, v postelj, "prive, obrezali ji rane."

" 26, zadnja vrsta spodaj, glasiti se mora; "kel drugac po-
 gabite še to itd."

Stran 26, vrsta 13 od zgoraj, prive "još ste, učinili jednu, navo-
 pismu itd."

Stran 28, vrsta 5 od zgoraj, mesto "Pasavskega", "pasavsko-
 ga".

